

**Задания муниципального этапа республиканской олимпиады школьников
по татарскому языку для русскоязычных учащихся
школ с обучением на русском языке
2025-26 учебный год, 10 класс**

**Рус мәктәпләрендә белем алучы рус телле укучылар өчен татар теленнән
республика олимпиадасының муниципаль туры биремнәре
2025-26 уку елы, 10 сыйныф**

Время проведения (үткәру вакыты) – 180 минут

Максимальный (максималь) балл – 90

1.

- 1) Портреты каких известных личностей Вы узнали? Напишите. (3 б.).
- 2) Напишите 5-6 предложений, характеризующие деятельность одного из них (по 3 балла за каждое правильное предложение, макс. б. – 18)

2. Найдите правильный перевод предложения : “*Бөтен ышанычым сездә* (1 б.).

- 1) Вся надежда на вас.
- 2) Вся наша надежда.
- 3) Я на вас надеюсь.
- 4) Я навеки ваш.

3. Калын хәрефләр белән бирелгән фигыльнең төрен билгеләгез (1 б.).

Ленар микрoфон янына килеп рәхмәт әйтә башлады.

- 1) сыйфат фигыль
- 2) хәл фигыль
- 3) исем фигыль
- 4) инфинитив

4. В какой последовательности необходимо поставить выражения, чтобы получилось предложение? (1 б.)

- А) вакытында аша
- Ә) жимешне
- Б) вакытында эшлә
- В) эшне

5. Прочитайте текст и переведите на русский язык (по2 б., макс.б. 14).

Нәрсә соң ул ясалма интеллект?

Гади генә итеп әйткәндә, ясалма интеллект ул компьютерның кеше кебек мөстәкыйль карарлар кабул итә белүе. Соңгы елларда бу юнәлеш бик алга китте. Белгечләр төрле өлкәдә куллану өчен программа һәм кушымталар ясый башладылар. Иң уңышлы дип саналганнары сәнгать өлкәсенә карый. Мәсәлән, күптән түгел автопортретларны төрле стильләрдә үзгәртеп ясый

- что перед сном нужно гулять на свежем воздухе;

- что ты очень благодарен (на) им и очень хочешь, чтобы они были здоровые;

8. В какой последовательности нужно расставить предложения, чтобы получился текст? (Макс. б. – 4).

А) Соңғы елларда умартачылык продуктларының дэвалау үзенчәлекләре фәнни нигездә өйрәнелә.

Ә) Ашамлык буларак та бал бик файдалы.

Б) Бал составында алтмышка якын матдә барлыгы ачыкланды.

В) Бал борынғы заманнарда ук дэвалау максатында файдаланылган.

1) Б, Ә, А, В 2) В, А, Б, Ә 3) Ә, А, В, Б 4) Ә, В, А, Б

2)

9. Допишите пропущенные окончания (по 1 б., макс. б.- 12).

1) Табигатьне сакл... өчен пластик куллан... , аның урынына биотукыма куллан... кирәк.

2) Марс... су бар, ләкин кеше... өчен яраклы һава юк. Ул колонияләштер... өчен иң якын планета.

3) Фрилансерлар чит... тор... эшлиләр. Алар төрле чит ил... сәяхәт ит... алалар, эш... алучылар... мөмкин кадәр бәйсез.

10. Прочитайте текст. Как вы думаете, какой был ответ Сократа, изложите в 9-10 предложениях (по 2 балла за каждое правильно составленное предложение, макс. б -20).

Бервакыт Сократ кешеләргә сорау бирде:

- Тормышта иң мөһиме нәрсә?

Аларның берсе әйтте:

- Тормышта иң мөһиме – ул сәламәтлек.

Икенчесе әйтте:

- Иң мөһиме көчле һәм яхшы, матур гәүдәле булу.

Өченчесе әйтте:

- Иң мөһиме – акча һәм жәмгыятьтә югары дәрәжәдәге кеше булу.

Барысы да сөйләп бетергәч, алар Сократтан сорадылар:

- Ә син бу турыда ни уйлайсың?

Сократ әйтте:

[illegible]